

DET TALTE ORD GÆLDER
FOU SAMRÅDSSPØRGSMÅL H OG I OM NATO-KRITIK

Jeg er stolt over vores bidrag til NATO. Vi bidrager med styrker. Vi bruger flere penge. Og vi har dygtige soldater og leverer moderne kapaciteter.

Vi er godt i gang med at implementere et forsvarsforlig – et forlig som vi er gået ind i med åbne øjne, og som vi har været fælles om.

NATO's bedømmelse handler om, i hvor stor en grad vi følger NATO's ønsker i vores forsvarsplanlægning. Derfor tages der ikke hensyn til særlige nationale prioriteter. Samtidig forholder bedømmelsen sig heller ikke tilstrækkeligt til de konkrete operative bidrag, vi rent faktisk leverer til NATO.

Vi er ikke den eneste allierede, der har fået kritik af NATO i forhold til forsvarsplanlægningen. Og flere allierede har i virkeligheden fået kraftigere kritik end Danmark.

Men vi er bare én af kun tre allierede, der vælger at offentliggøre kritikken. Det gør vi, fordi vi gerne vil være åbne om vores prioriteringer.

Nogle af de prioriteringer, tror jeg, at vi alle er fuldt ud opmærksomme på rækker udover, hvad NATO ønsker. For NATO har fx ikke i tilstrækkelig grad prioriteret kapaciteter til Arktis.

Dermed ikke sagt, at vi ikke skal lytte til NATO. Det skal vi og det gør vi.

Derfor anskaffer vi nye kampfly. Og derfor får vi flere kampvogne, der er blandt de bedste i NATO. De indgår i den brigade, som NATO efterspørger, og som vi er godt i gang med at opbygge. Vi får også en anti-ubådskapacitet og områdeluftforsvar.

NATO har et stort fokus på, at de militære kapaciteter passer ind i deres definitioner i regnetabellerne. Jeg vil gerne have NATO til at se mere på den effekt og de bidrag, der rent faktisk leveres.

For her er vi i top. Det gælder for eksempel andelen af vores styrker, der kan deployeres og holdes udsendt, hvis behovet skulle opstå.

Vi er derfor blandt de mest effektive, når det handler om at 'omsætte' vores forsvarsudgifter til styrker, der kan anvendes i operationer og missioner.

Vi har næsten 2.800 medarbejdere indsat og på beredskab. 800 er udsendt til internationale operationer, heraf 500 i NATO-operationer og i fremskudt til-

stedeværelse i Estland. Hertil kommer styrker tilmeldt NATO's reaktionsstyrker.

Vi er derfor allerede klar med kapable styrker på jorden og på højt beredskab, hvis behovet opstår. Det tæller i min verden mere end, at styrkerne passer ind i NATO's definition i et regneark.

Hertil kommer så vores indsats i Arktis, altså i NATO's nordligste område. Det forstår NATO som national opgaveløsning. Det er jeg ikke helt enig i. Og jeg finder det ærgerligt, at NATO ikke i sine styrkemål fuldt ud anerkender de kapaciteter, som det kræves for at operere i et ekstremt klima og over store afstande.

Det har jeg rejst over for NATO's generalsekretær Jens Stoltenberg, som siger, at NATO sætter stor pris på vores indsats i Arktis. Det er desværre en tung proces at ændre. NATO's forsvarsplanlægning foregår i en fireårig cyklus. Det kommer til at tage tid.

Men at de arktiske kapaciteter ikke fuldt ud anerkendes af NATO betyder jo ikke, at vi skal til afskaffe vores arktiske skibe, Siriuspatruljen og vores flyvninger i området. Der må vi stå fast på, at det er en klar prioritet for rigsfællesskabet. Og i tråd med NATO's behov. NATO har blot endnu ikke afspejlet det i styrkemålene.

Det arbejder jeg aktivt på at ændre, så NATO's behov bliver mere afstemt med vores. Det synes jeg er vigtigt. For NATO er hjørnestenen i Danmarks sikkerhed og forsvar. Det må der ikke være tvivl om. Men NATO's kritik handler også om politisk signalgivning.

Meget af NATO's konkrete kritik er ikke ny, men tonen er skærpet og barren er hævet. Det handler også om ønsket om, at vi øger forsvarsudgifterne.

Og vi er i fuld gang med at tilføre forsvaret ekstra midler. Vi er midt i et forlig. Det, vi kan gøre – og som jeg vil sikre mig, og som Forsvaret også er i gang med – er at forberede os bedst muligt.

Når materiellet leveres, så skal vi hurtigst muligt i gang med at tage det i brug. Det tror jeg faktisk også, at vores soldater er topmotiverede for.

oOo

I spørger også ind til, om jeg vil fremlægge en præcis plan for, hvordan vi kan imødekomme NATO's kritik. Det hænger jo tæt sammen med spørgsmål "I" om, hvad vi vil gøre i forhold til NATO's næste bedømmelse.

Når forsvarsforliget er fuldt implementeret, så kommer det til at imødekomme en række af de områder, som NATO kritiserer. Det anerkender NATO også i bedømmelsen.

Dertil investerer vi 1,5 mia. kr. i en Arktisk kapacitetspakke. Her ønsker vi bl.a. at styrke vores kapaciteter og kompetencer i rummet med satellitter. Et område som har stor betydning for vores sikkerhed.

Vi er samtidig i gang med et arbejde, der skal udmønte cyberpuljen på 500 mio. kr.

Både rumområdet og cyber er i lighed med de arktiske-kapaciteter, endnu ikke fuldt ud afspejlet i NATO's styrkemål.

Det synes jeg er ærgerligt, for vi skal helst ikke få kritik for at investere i fremtidens kapaciteter. På de områder er Danmark simpelthen på forkant med NATO.

Forsvaret og de øvrige styrelser er i fuld gang med at implementere forsvarsforliget. Det skal vi skabe ro om.

Vi skal samtidig forberede os bedst muligt frem mod et nyt forsvarsforlig, så vi kan bygge videre på det vigtige arbejde, som blev igangsat med forliget i 2018 under den tidligere regering.

Det arbejde har regeringen allerede iværksat, herunder med den nedsatte analysegruppe, der skal analysere den udenrigs- og sikkerhedspolitiske situation og dens betydning og konsekvenser for Danmark og Forsvaret.

Forsvarsforligskredsen blev i forbindelse med tillægsaftalen i 2019 enige om, at det næste forlig skal have Wales-målsætningerne som forudsætning. Siden er der i min optik ikke tvivl om, at den sikkerhedspolitiske udvikling ikke er blevet bedre.

Og her er NATO's styrkemål selvsagt relevante. De afspejler det behov, som NATO har for at kunne løse sine opgaver, herunder kollektivt forsvar.

Det skal vi selvsagt inddrage i vores overvejelser, når vi skal forberede et nyt forsvarsforlig. Det betyder også, at vi i de kommende år ikke kommer til at bruge færre penge på Forsvaret. Det ser jeg frem til at samarbejde om i forligskredsen.

Tak.